

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΑΤΗΣΙΩΝ 76 - 10434 ΑΘΗΝΑ - email vbrinia@aueb.gr - ASOE GR, www.aueb.gr

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

(ΥΑ 39460/Γ2/21-3-2013, ΦΕΚ Β' 689/26-3-13)

**ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΜΙΑΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ
ΤΕΧΝΗΣ ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ**

Δρ Μπρίνια Βασιλική, ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ

Ευστρατίου Βασιλική

Γκαρδιακού Κωνσταντίνα

Ψαροπούλου Μαρία

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

I. Περιγραφή του θέματος:

Η ενότητα "ανεργία" του μαθήματος Αρχές Οικονομικής Θεωρίας της Γ' Λυκείου αποτελεί μία από τις ιδιαίτερα επίκαιρες ενότητες του σήμερα με αποτέλεσμα να ενδιαφέρει ιδιαίτερα τους μαθητές. Η ανεργία πλήττει σήμερα όλο και περισσότερους ανθρώπους και η εύρεση εργασίας έχει γίνει πλέον ένας καθημερινός αγώνας για πολλούς.

Επίσης, τα αρνητικά αποτελέσματα της ανεργίας γίνονται όλο και περισσότερο εμφανή σε όλες τις πτυχές μιας κοινωνίας. Στις μέρες μας τα πράγματα είναι πολύ δύσκολα στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας, και πολλοί άνθρωποι γεμάτοι όνειρα και ελπίδες για το μέλλον που έρχεται, βρίσκονται αντιμέτωποι με το πρόβλημα της ανεργίας. Φυσικό επακόλουθό αυτής της κατάστασης είναι η απογοήτευση, η πικρία, ο θυμός, αισθήματα ανεπάρκειας, χαμηλή αυτοεκτίμηση και καταθλιπτική διάθεση.

Μέσω της συγκεκριμένης διδασκαλίας οι μαθητές καλούνται να αντιληφθούν το πολύπλοκο φαινόμενο της ανεργίας μέσα από ένα ευχάριστο μάθημα βασισμένο σε δύο έργα τέχνης και μία δημιουργική ομαδοσυνεργατική εφαρμογή.

II. Οι διδακτικοί στόχοι:

Μέσα από το πρώτο έργο τέχνης (τον πίνακα 1 του Randy Dillon) οι μαθητές θα ορίσουν την έννοια της ανεργίας και θα διακρίνουν τη διαφορά ανεργίας και αεργίας, στη συνέχεια θα διακρίνουν τα διάφορα είδη της ανεργίας ενώ θα συνδέσουν τις νέες γνώσεις τους με την σημερινή κατάσταση στην Ελλάδα. Στο τελευταίο στάδιο της διδασκαλίας θα αντλήσουν πληροφορίες μέσα από τον πίνακα 2 (Van Winslow) ώστε να κατανοήσουν τις συνέπειες της ανεργίας. Σε αυτό το σημείο θα προσπαθήσει ο εκπαιδευτικός να οδηγήσει τους μαθητές στην αναγκαιότητα επίλυσης του προβλήματος ώστε γίνει συζήτηση πάνω στον τρόπο αντιμετώπισης της ανεργίας.

III. Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα:

Στο τέλος του προγράμματος διδασκαλίας αυτού του μαθήματος, όσοι το παρακολούθησαν με επιτυχία θα πρέπει να έχουν αντιληφθεί, σε ικανοποιητικό βάθος τον ορισμό της ανεργίας και τη διαφορά ανεργίας και αεργίας. Μέσα από τους πίνακες ζωγραφικής θα πρέπει να κατανοήσουν οι μαθητές ότι η έλλειψη εργασίας δεν είναι μόνο ένα από τα σοβαρότερα κοινωνικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι σύγχρονες κοινωνίες αλλά και ένα προσωπικό βίωμα από την πλευρά του ανέργου με συντριπτικές επιπτώσεις στην υγεία του.

Οι μαθητές κατά τη διάρκεια του μαθήματος καλούνται να συζητήσουν το γεγονός ότι οι συνέπειες της ανεργίας είναι ευρύτερες, γιατί η κατάσταση της ανεργίας μπορεί να είναι εξαιρετικά επώδυνη για τον άνεργο και την οικογένειά του αφού, εκτός από την έλλειψη εισοδήματος, μειώνει την κοινωνική θέση, δημιουργεί προβλήματα αυτοσεβασμού, οικογενειακών τριβών κ.α.

Θα πρέπει ο καθηγητής να οδηγήσει την συζήτηση στο γεγονός ότι η ανεργία πλήττει έντονα την ελληνική κοινωνία την τελευταία δεκαετία και ειδικότερα την τοπική μας κοινωνία. Μέσα από τη συζήτηση πάνω στην ελληνική ανεργία θα πρέπει να παρατηρηθούν γεγονότα όπως τα δυσανάλογα ποσοστά ανεργίας μεταξύ ανδρών και γυναικών καθώς και ότι μεγάλη μερίδα όσων αναζητούν μισθωτοί εργασία είναι διατεθειμένοι λόγω ανάγκης να εργαστούν και σε δουλειές μερικής απασχόλησης. Επιπλέον παρατηρήσιμο φαινόμενο που θα πρέπει να ειπωθεί είναι ότι λόγω ανάγκης για μια δουλειά και της εξασφάλισης των προς το ζην, οι περισσότεροι απ' όσους εργάζονται σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, (περισσότεροι από τους μισούς) κάνουν αυτή την επιλογή διότι δεν μπορούν να βρουν μια θέση πλήρους απασχόλησης.

Επιπλέον, θα πρέπει οι μαθητές να αντιληφθούν πως η ανεργία συνδέεται και με σοβαρά προβλήματα σωματικής και ψυχικής υγείας και υψηλότερα επίπεδα θνησιμότητας. Θα πρέπει λοιπόν να συμπεράνουν ότι οι άνεργοι φαίνεται να παρουσιάζουν υψηλότερα επίπεδα ψυχικών διαταραχών και κατάθλιψης σε σχέση με το γενικό πληθυσμό. Από ψυχολογικής άποψης η ανεργία είναι ένας σοβαρός ψυχολογικός παράγοντας στρες όπως θα πρέπει να αισθανθούν και οι μαθητές παρατηρώντας τον πίνακα 2 (Van Winslow).

Επιπρόσθετα, αναμένεται οι μαθητές με έναυσμα το δεύτερο πίνακα να προτείνουν διάφορα μέτρα καταπολέμησης της ανεργίας όπως την αύξηση των επιδομάτων ανεργίας, την ενασχόληση με επαγγέλματα που μπορεί να έχουν ανάπτυξη όπως η νανοτεχνολογία καθώς και την ύπαρξη καινοτόμων ιδεών που μπορεί να οδηγήσουν έναν εργαζόμενο σε προσωπική πρόοδο. Θα πρέπει οι μαθητές να διαχωρίσουν ότι τα μέτρα που παίρνουν οι διάφορες κυβερνήσεις για την καταπολέμηση της ανεργίας είναι δύο γενικών κατηγοριών, δηλαδή μέτρα αύξησης της συνολικής ζήτησης και μέτρα επαγγελματικής κατάρτισης και επανεκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού. Τα μέτρα αύξησης της συνολικής ζήτησης είναι **δημοσιονομικά** και **νομισματικά**. Θα πρέπει οι μαθητές να συνδυάζουν τις

συνολικές γνώσεις που θα έχουν αποκομίσει από το μάθημα όπως π.χ. ότι τα δημοσιονομικά και νομισματικά μέτρα αποβλέπουν στην αύξηση της συνολικής ζήτησης και, συνεπώς, στη μείωση της ανεργίας που οφείλεται σ' ανεπάρκεια της ζήτησης, δηλ. της κεϋνσιανής ανεργίας ενώ τα μέτρα επαγγελματικής κατάρτισης έχουν στόχο τη μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας.

Ως τελικό συμπέρασμα θα πρέπει οι μαθητές να αποκομίσουν ότι η εργασία δεν προσφέρει στο άτομο μόνο οικονομικές απολαβές και ευκαιρία για γνωριμίες και κοινωνικές επαφές, αλλά διαδραματίζει σπουδαίο ρόλο και στο αίσθημα κοινωνικοποίησης και προσωπικής αξίας του ατόμου.

IV. Οι βασικές ενότητες του μαθήματος:

Αρχικά ο εκπαιδευτικός θα ρωτήσει τους μαθητές με αφορμή τον πρώτο πίνακα ζωγραφικής (Van Winslow) τι παρατηρούν. Ο εκπαιδευτικός θα κατευθύνει τη συζήτηση μέσω ερωτήσεων στον βασικό ορισμό της ανεργίας και στη διαφορά του από την αεργία. Στη συνέχεια θα αναφερθούν τα βασικά είδη της ανεργίας με χρήση αρκετών παραδειγμάτων και θα οδηγήσει τους μαθητές στο να ανακαλύψουν σε πιο είδος ανεργίας ανήκει η ανεργία στην Ελλάδα του σήμερα .

Στη συνέχεια θα συζητηθεί η κατάσταση στην Ελλάδα και θα γίνει η προβολή του δεύτερου έργου τέχνης του Randy Dillon. Με αφορμή το δεύτερο πίνακα ζωγραφικής οι μαθητές θα συζητήσουν τις συνέπειες της ανεργίας τόσο σε κοινωνικό επίπεδο, όσο και στο ψυχολογικό επίπεδο του κάθε άνεργου (θα αναφερθεί σύντομα σε αυτό το κομμάτι εξαιτίας της εφαρμογής).

Ο καθηγητής θα συζητήσει με τους μαθητές του τυχόν βιώματα προσωπικά που μπορεί να έχουν καθώς και θα δημιουργήσει μέσω της συζήτησης την ανάγκη επίλυσης του προβλήματος με αποτέλεσμα οι μαθητές να αναζητήσουν διάφορα μέτρα καταπολέμησης της ανεργίας.

Στη συνέχεια θα αφιερώσει λίγο χρόνο για ομαδοσυνεργατική εφαρμογή στην οποία οι μαθητές θα χωριστούν σε ομάδες για να ζωγραφίσουν σε ένα κοινό κολάζ μία πορεία ενός άνεργου που καταλήγει να βρει δουλειά (θα περιέχεται ανά είδος δουλειάς το είδος ανεργίας, οι συνέπειες στον ίδιο και διάφοροι τρόποι αντιμετώπισης). Στο επόμενο στάδιο θα μοιραστεί φύλλο αξιολόγησης βασισμένο στο περιεχόμενο του μαθήματος και τέλος θα μοιραστούν τα φύλλα αξιολόγησης.

V. Κριτικές ερωτήσεις που θα απευθυνθούν στους μαθητές:

1. Τι παρατηρείτε στον πίνακα ζωγραφικής; Πιστεύετε ότι αυτοί οι άνθρωποι ψάχνουν τροφή στα σκουπίδια διότι δεν θέλουν να δουλέψουν;
2. Σε ποιο είδος ανεργίας ανήκει η ανεργία στην Ελλάδα του σήμερα;
3. Όλοι λίγο πολύ γνωρίζουμε κάποιον άνεργο ;Εχετε συζητήσει ποτέ μαζί του για τους λόγους για τους οποίους δεν εργάζεται;
4. Τι παρατηρείτε στον δεύτερο πίνακα; Τι συναισθήματα σας προκαλεί η εικόνα αυτού του άνεργου άνδρα;
5. Σε ποιους τομείς θεωρείτε ότι επηρεάζει η ανεργία;
6. Τι θα προτεινάτε για να λυθεί το πρόβλημα της ανεργίας;

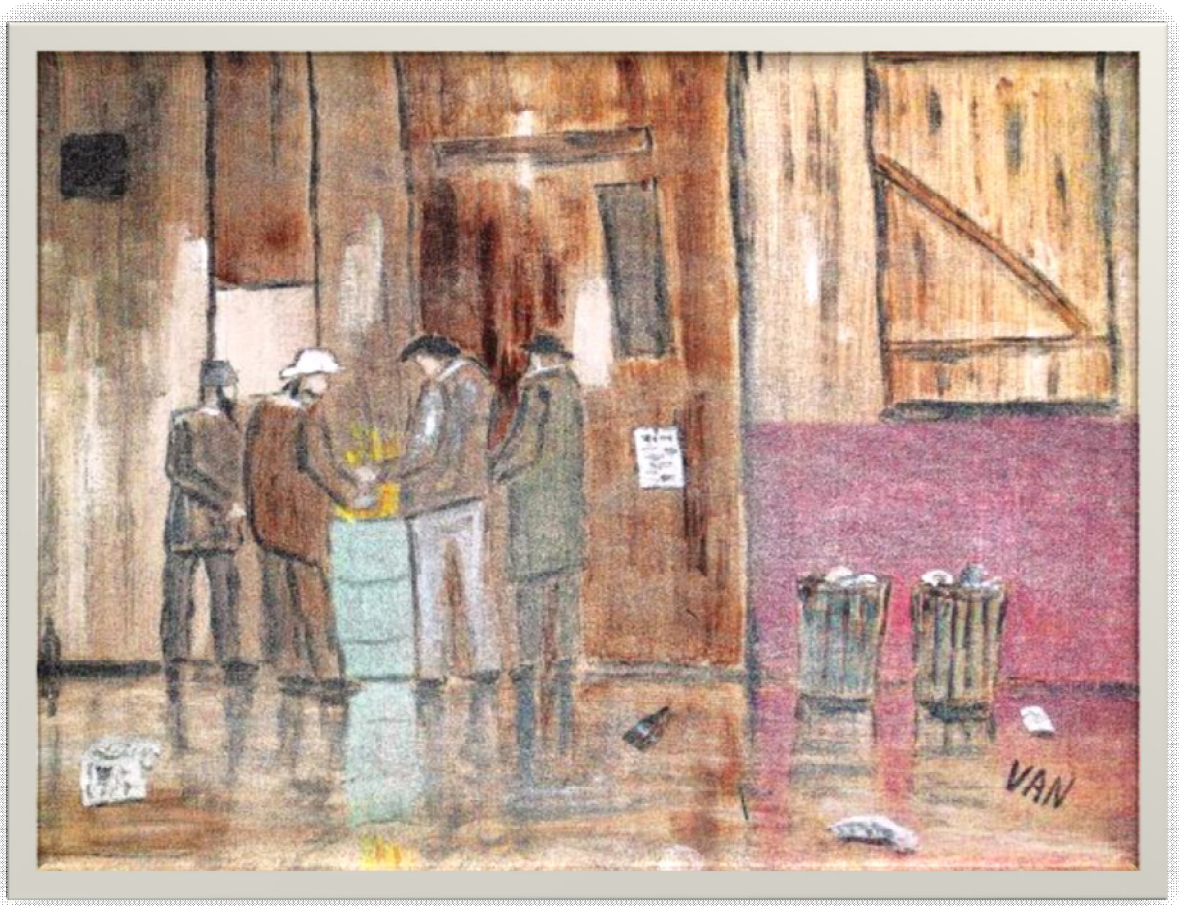

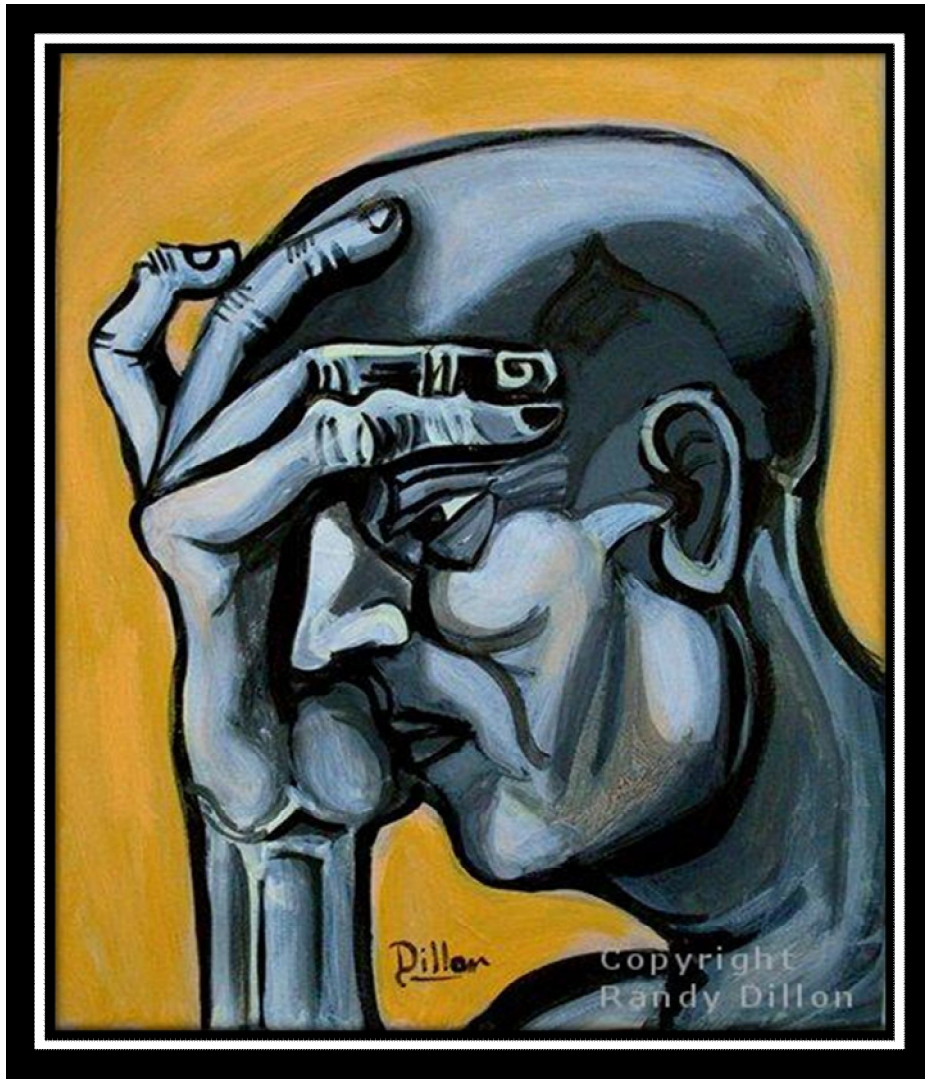
Έργα τέχνης : πίνακες ζωγραφικής:

Τίτλος	Ανεργία
Ζωγράφος	Van Winslow
Χαρακτηριστικά	Ακρυλική τέχνη(stretched carvas print)
Πηγή	http://fineartamerica.com/products/unemployment-van-winslow-acrylic-print.html
μουσείο	Fine art america
έτος	2010

Τίτλος	Man Worrying about Unemployment in Profil
Ζωγράφος	Randy Dillon.
Χαρακτηριστικά	Acrylic painting on canvas Dimensions are 16 by 20 inches
Πηγή	http://randydillon.com/2010/07/15/man-worrying-about-unemployment-in-profile
μουσείο	randydillon
έτος	July 2010

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Alexis Kokkos, Transformative Learning Through Aesthetic Experience: Towards a Comprehensive Method, Journal of Transformative Education, The Author(s) 2011

Vasiliki Brinia, Evangelos Vikas, **2012**, Economics in Secondary education: A case study in Greece. Archives of Economic History, Vol. XXIV, N. 1. ISSN 1108-7005.

Βασιλική Μπρίνια (2006), Η εισαγωγή της μεθόδου project στις οικονομικές επιστήμες: Ένας οδηγός εφαρμογής, Gutenberg

Μικροοικονομική, Robin Bade- Michael Parkin, εκδόσεις Rosili

Εισαγωγή στην Οικονομική, David Begg, S. Fischer, R. Dornbusch, εκδόσεις Κριτική

Σχολικό βιβλίο Αρχές Οικονομικής Θεωρίας Γ' Λυκείου

Ηλεκτρονικές Πηγές:

Βικιπαίδεια

<http://randydillon.com/2010/07/15/man-worrying-about-unemployment-in-profile>

<http://fineartamerica.com/featured/unemployment-van-winslow.html>